

COMENTARI DE TEXT

És necessari destacar que no existeix un mètode únic de comentari de text ja que depèn de variables com la naturalesa del propi text, el moment històric en que es va redactar i el propi autor. Qualsevol esquema de comentari que proposem hem d'acceptar-lo com un marc o model general, de validesa limitada, que haurà de ser adaptat a cada un dels textos que haguem de comentar.

Per aquesta raó la millor forma d'aprendre la tècnica del comentari és mitjançant la pròpia pràctica, l'esforç i la dedicació personal. Ningú neix ensenyat i, com succeeix en tants ordres de la vida, també en el terreny del comentari de textos s'aprèn dels propis errors i de la pràctica constant.

Així doncs, el present escrit pretén ser una petita guia orientativa per ajudar-vos en l'elaboració d'un comentari però sense encorsetar ni crear rigideses

OBJECTIUS

El comentari d'un text concret persegueix una sèrie d'objectius:

1. Comprendre i saber explicar i interpretar el text, és a dir, fixar-se en la seva intenció. Saber explicar què expressa el text, com l'expressa, perquè, quan i on.
2. Buscar la coherència i la unitat. Normalment el sentit d'un text s'organitza en torn a una idea bàsica i central (el que podem conèixer com "tema"). Aquest tema ha de ser el nucli al voltant del qual hem d'organitzar el comentari.

En cada comentari serà precis destacar determinats aspectes fonamentals. Tot això obliga a un esforç de selecció, sense el qual el comentari corre el risc de veure's greument desequilibrat.

ESTRUCTURA DEL COMENTARI DE TEXT

CLASSIFICACIÓ i IDENTIFICACIÓ DEL TEXT	<p>Punt inicial de l'anàlisi i comentari de textos</p> <p>Determinar i definir específicament: el títol, tipus de text, autor (professió i funció que desenvolupa), destinatari, datació de creació i lloc...</p> <p>De tots els anteriors aspectes a identificar només has de fer referència als elements o idees que es puguin conèixer o deduir mitjançant el text.</p>
CONTEXT HISTÒRIC	<p>Establir les circumstàncies històriques en les que s'emmarca el document.</p> <p>Un text només té sentit històric si el vinculem i l'inserim en el seu context històric. Aquesta és una tasca difícil.</p> <p>Hem d'evitar tant l'excés (explicar tot allò que no permeti una comprensió directa del document) com dibuixar el context històric en una o dues línies</p>
ANÀLISI GENERAL	Anàlisi temàtic i explicació del contingut del text

DEL TEXT	<p>Enumeració de dades o resum d'idees explícites en el text senyalant les idees principals i secundàries. (semblant a un resum del text)</p> <p>Aclariment de conceptes bàsics, termes tècnics...</p> <p>Ha de ser breu (unes deu línies) i amb un to de neutralitat.</p> <p>S'ha d'aconseguir que un tercer lector es pogués fer una idea del text sense haver-lo llegit.</p>
COMENTARI DE TEXT	<p>Nucli del treball.</p> <p>Partir de l'anàlisi fet del contingut del text per poder relacionar-lo amb coneixements de la temàtica tractada en el text.</p>
CONCLUSIONS	<p>Reflexió global del text.</p> <p>Síntesis interpretativa on es pot argumentar raons per les que s'està d'acord o no amb el contingut.</p> <p>Es pot també parlar de l'interès del propi text pel seu contingut.</p>
BIBLIOGRAFIA	<p>Afegir bibliografia consultada i treballada</p> <p>Es pot també aportar més bibliografia relacionada amb el tema tractat en el text (manuals, llibres, articles..)</p>

DESENVOLUPAMENT. Com fer el comentari de text?

Passos a seguir:

Es poden senyalar dos fases diferenciades en la realització d'un comentari de text. Una primera d'identificació, descomposició i preparació del text i una segona de construcció.

Hi ha tot una feina prèvia abans de poder redactar el comentari:

1. Pre-lectura. Lectura general del text per tenir una primera idea del mateix. Pots fer una primera lectura panoràmica per entrar en contacte amb el text i poder identificar aspectes (si hi són explícits) com l'autor, la data, el títol, el lloc, etc.

Això et permetrà tenir una visió global del text (què pretén, quin tema aborda i quins aspectes tracta) així com extreure la informació més rellevant.

2. Fes una **classificació del text** en unes 6 o 8 línies on identifiquis:

- Naturalesa del text. Quin **tipus de text** és?
 - o Jurídics (estil rígid i impersonal ja que tendeixen a la perennitat i l'estabilitat):
 - Fonts de creació del dret: llei, costum, sentència i jurisprudència.
 - Documents d'aplicació del dret: *voluntària* (documents administratius, escriptures privades, formularis) o *coactiva* (processos, decisions judicials)
 - Obres d'interpretació del dret (literatura jurídica doctrinal, pràctica)
 - o No jurídics:

- Text polític: discursos, proclames, manifest...
 - Text literari: poemes, teatre, novel·la
 - Text narratiu: anals, cròniques, relats, comentaris de premsa...
 - Text geogràfics o descriptius
 - Text econòmic: compravendes, contractes
 - Text historiogràfic: quan l'autor és posterior als fets del text i els tracta com investigador o divulgador dels mateixos.
- Breu **referència biogràfica de l'autor** especificant dades que puguin resultar convenients per la interpretació total o parcial del text. Si es tracta d'algú conegut serà fàcil trobar informació. Així mateix pot resultar interessant també determinar les circumstàncies en què un autor ha redactat un text. En aquells textos que no tinguin autor conegut (com pot succeir en els jurídics) es pot tenir en compte els inspiradors (com, per exemple, un partit polític).
- **A qui** es dirigeix? Si és a una persona, grup concret o una col·lectivitat.
- Quina és la **finalitat** del text? Amb quin motiu s'ha fet o es va fer aquest text? Estableix si té caràcter públic o privat, si avarca àmbit nacional o internacional...
- Circumstàncies espacials i temporals (**quan i on va ser escrit el text?**) *S'han d'analitzar quan hi hagi aspectes rellevants en ells que afectin a una més profunda comprensió del discurs.*
- **Data:** Senyala la data precisa o aproximada. Si no hi ha data explícita es pot intentar deduir del contingut del mateix text. En tot cas s'ha de senyalar el moment històric al que correspon de la forma més específica possible. En el cas dels **textos historiogràfics** i en algunes **obres literàries** s'han de senyalar dos dates (la data en que l'autor escriu el text i la data sobre la que escriu el mateix)
 - **Enquadra històricament** els fets que recull el text. Comenta els seus antecedents i relacionals amb altres fets coetanis.
 - **Lloc de redacció:** És important tant en el sentit geogràfic com en el social. (en un llibre, per ser escoltat en la televisió, en un diari...)

3. Torna a llegir amb deteniment i subratlla **termes rellevants** (claus per la comprensió del text) i les **idees principals**. Així mateix pots utilitzar aquesta segona lectura per subratllar també **idees secundàries** (complementàries) i fer **anotacions marginals** (per senyalar blocs temàtics, fer breus comentaris propis...). Subratlla els temes específics tant si són paraules soltes com expressions o grups de paraules. No obstant subratlla només el que sigui important!!!.

4. Realitza **l'anàlisi del text**. Organitza les idees segons l'ordre d'importància (principals i secundàries). Comença definint la idea central en torn a la qual es construeix el text (síntesis conceptual del que l'autor ha dit). Estableix posteriorment les parts del text.

Defineix, aclareix i precisa termes i conceptes complexos. Aquest anàlisi pot seguir dos metodologies diferents: literal i lògica.

Literal: Segueix l'ordre del text d'una forma descriptiva. Això facilita que no ens allunyem del text.

Lògica: Reagrupa les explicacions per grans temes o centres d'interès.

Una vegada fet aquest primer anàlisi de contextualitat has d'iniciar la veritable descomposició del text. Es recomana fer una nova lectura amb llapis (i goma per si canviem d'opinió respecte al que resulta important comentar) Així mateix també és necessari identificar idees que encara que no es trobin pròpiament en el text el lector hagi de saber entreveure. Finalment hauràs de documentar-te per tenir informació del tema. Tot això et permetrà trobar-te còmode amb el text i tenir la sensació de dominar-lo, de comprendre'l totalment!!!

5. Inicia el comentari de text pròpiament dit, la valoració del text. Has de ser capaç, doncs, d'identificar aquestes aportacions fonamentals del text al voltant de les quals s'organitzarà el discurs a redactar. Redacta i connecta el comentari entorn els temes o idees determinades. Pots fer-ho explicant cada una d'aquestes nocions claus del text de forma ordenada i acompanyar-la del comentari propi de la mateixa. Parla del motiu pel que es diu això en el text, la finalitat i les conseqüències que poden deduir-se del que s'expressa en el text. Es pot fer una comparació amb altres situacions similars... *Què comentar vindrà donat, en gran part, pels nostres coneixements del tema tractat.*

Aquestes idees principals senyalades seran l'objecte d'anàlisi amb comentaris i citacions textuais procedents del text i comentaris.

Citacions: Tota afirmació que faci l'autor del comentari i que sigui resultat de la seva interpretació pot anar acompanyada de la referència a una citació precisa en el text.

Cal integrar les citacions dins del cos del treball i evitar fer notes a peu de pàgina. Les frases o els fragments citats han de ser reproduïts fidelment des de l'original. Les citacions han d'anar entre cometes "". Si no es pot posar tota la citació el podem retallar substituint la part del text anul·lada per punts suspensius entre parèntesi (...)

RECORDA!!

- Estableix les idees principals del text.
- Estructura les teves idees de forma ordenada
- Fes referència al text quan ho consideris oportú.
- Connecta el text amb el tema general del que es parla
- Defineix conseqüències que poden deduir-se del text
- Reflexiona i argumenta de forma crítica sobre l'objectivitat, parcialitat, possibles errors...
- Esforça't per donar-li al text una continuïtat expositiva i argumentativa.

6. Conclusions: Realitza una reflexió final global on parlis de l'interès del text, de la seva transcendència i importància, de la validesa dels arguments i dades utilitzades, de l'adequació del tractament atorgat al tema

ERRORS QUE S'HAURIEN D'EVITAR:

De tot el que acabem de dir es dedueix la d'evitar una sèrie de tendències negatives que solen aparèixer amb freqüència:

- No es tracta de realitzar una paràfrasis, es a dir, tornar a explicar el que el text diu amb altres paraules. En aquest cas l'estudiant no aporta res de nou ja que ni l'interpreta, ni en dibuixa el

context, ni permet comprendre millor el propi text. Aquest resultaria un exercici superficial que no ajuda a la comprensió i anàlisi del text.

- Per una altra banda tampoc hem de caure en un altre error: Agafar el tema del text per fer una dissertació teòrica sense vincles amb el propi contingut. Hem d'evitar, per tant, abordar dades que no tenen interès directe en relació amb la comprensió i l'anàlisi del text amb el que ens trobem.
- Intentar evitar desordre en l'exposició: explicar-ho tot en la introducció, repetir les idees, explicar les idees bàsiques fora del context, no hi ha fil conductor del discurs, la conclusió no aporta res...
- No hem de plantejar l'anàlisi del text amb un to polèmic i agressiu, ple de judicis i plantejaments radicals aliens al rigor científic i històric.
- Biografia de l'autor: no te sentit fer-la de forma desvinculada al text que es comenta. Aquestes dades han de tenir un vincle amb el moment en que va ser fet el text.

No es poden donar normes fixes respecte al que s'ha de dir o no ja que, com hem dit anteriorment, cada text és únic. És el sentit comú, ajudat per la pràctica, el que ens orientarà en cada cas.

CONSELLS

- És important, per poder fer un bon comentari de text, conèixer el tema del que es parla en el mateix. Si no es pot poder-se documentar.
- Et pot ajudar a comprendre i analitzar el text determinar la seva organització (si va de lo general a lo particular, si alterna exposició amb opinió, si finalitza recollint la idea central amb la que va obrir el text, si el discurs no està sotmès a una clara estructura o si és utilitzar la típica estructura de introducció, desenvolupament i conclusió)
- Analitza el significat del text en totes les seves implicacions socials, culturals i històriques.
- Tingues compte amb la subjectivitat o parcialitat de l'autor.
- Procura que les teves opinions siguin objectives, no resultants d'una postura personal massa subjectiva o mediatitzada.
- En quant a la presentació del comentari:
 - L'explicació ha de ser comprensible i clara, de forma ordenada.
 - Vigila les expressions i evita les imprecisions i vaguetats.

Possibles fórmules per elaborar la idea principal:

- Mitjançant substantius que precisin i matisen la idea: "la crítica de...", "la denúncia de...", "la situació de..."
- Mitjançant verbs que expliciten ja en el seu significat part de la idea: "l'autor sol·licita...per lograr...", "L'autor enjudicia positivament ...ja que d'aquesta forma..."
- Mitjançant adjectius que aclaren el to i intenció "la actitud intimidatòria de..."